

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 04/12/2023

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP SƯ GIA NGÔN LỤC

Phần 3

Chương 12

GIẢI ĐÁP HỌC PHẬT NGHI VẤN

BÀI 1

Trong suốt quá trình dài 70 năm, Hòa Thượng luôn giải thích nghi vấn cho đồng tu học Phật. Trong bài này Ngài giải thích nội dung: Thế nào là “Không”, “Cảm ứng”, “Thường Tịnh Ngã Lạc” và “Hàng Ma”?

Hòa Thượng giải thích chữ “Không”: **“Tam tâm bất khả đắc cho nên không có chướng ngại, không có tâm năng đắc, không có tâm không chế”.**

Ngài nói: **“Tất cả cảnh giới bên ngoài đều là pháp do nhân duyên sanh ra và cũng do nhân duyên mà diệt đi, không hề tồn tại. Vậy thì nếu bạn có tâm không chế, muốn đạt được những cảnh vật, con người bên ngoài thì có phải là đang làm chướng ngại chính mình?”**

Hòa Thượng khẳng định: **“Tất cả pháp đều là nhân duyên sanh, không có tự tánh, đương thể tức không, đều không thể đạt được”.**

Hạt đào rót xuống nở ra thành cây. Khi ấy, hạt đào mất và cây lớn lên cho ra trái đào. Trong trái có hạt và từ hạt lại tiếp nối vòng nhân duyên mới. Nếu dính mắc vào hạt đào hay trái đào thì đều là sai.

Ý Hòa Thượng muốn nhắc rằng không nên có tâm mong cầu, tâm dính mắc mà phải dùng tâm chân thành khi đối người tiếp vật. Nỗ lực mà làm được tốt thì đó là chúng sanh có phước, ngược lại, nỗ lực mà gặp chướng ngại là do chúng sanh không có phước.

Ví dụ về lớp bồi dưỡng đào tạo thế hệ tương lai của Hòa Thượng được chuẩn bị chu đáo về nhân lực tài lực nhưng vì lý do khách quan mà học viên không đến. Ngài nói mình đã làm với tâm chân thành, lẽ ra phải mất 4-5 năm mới xong thì bây giờ đã xong rồi, đã viên mãn rồi.

Hay như nỗ lực chuẩn bị cho sự vận hành của một ngôi trường ứng dụng văn hóa truyền thống nhưng học sinh không đến vì Cha mẹ lựa chọn ngôi trường khác thì đó là việc của các Cha Mẹ, còn việc của chúng ta đã hoàn thành viên mãn rồi.

Đây là chỗ chúng ta đặc biệt chú ý, cần phải hoàn toàn không có tâm mong cầu. Bởi theo Hòa Thượng, chỉ cần khởi tâm “*vì chúng sanh phục vụ*” thì việc đó đã “*Tác Ý Viên Thành*”, đã thành công rồi.

Tuy nhiên, chúng ta thường cưỡng cầu theo ý mình. Kinh Kim Cang Phật dạy: **“Tất cả những gì có hình tướng đều là hư vọng”.** Nếu chấp trước dính mắc vào hình tướng thì nhất định mình phiền não mà người khác cũng phiền não vì mình.

Câu thứ hai Hòa Thượng nói đến “*Cảm ứng*”: “***Chúng sanh có cảm thì Phật Bồ Tát có ứng. Chẳng những chúng sanh hữu tình mà chúng sanh vô tình như núi sông đất đai đều có cảm ứng***”. Thế gian từng có chuyện một cây đang xanh tươi, đột nhiên vàng úa chết đi thì chỉ một thời gian sau người chủ chăm sóc cây cũng bệnh nặng và qua đời.

Thế nào là cảm ứng đạo giao? Hòa Thượng nói: “***Nếu chúng ta khởi tâm như Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền thì sẽ được các ngài gia trì. Nếu phát tâm hoằng truyền văn hóa truyền thống của một dân tộc nào đó thì bạn sẽ được tổ tiên của dân tộc đó gia trì***”.

Tuy nhiên, nếu chúng ta làm với tâm “*tự tư tư lợi*”, tâm mong cầu thì chỉ đơn độc một mình còn nếu “*vì tất cả chúng sanh phục vụ*” thì nhất định sẽ có sự đồng cảm của tổ tiên dân tộc.

Chúng ta vẫn bị “*cái ta*” điều khiển, trong tâm luôn là khổng chế và chiếm hữu nên không tương ưng nên cũng không có cảm ứng từ long thiên thiện thần hay Phật, Bồ Tát. Các Ngài vô điều kiện phục vụ chúng sanh còn chúng ta thì có điều kiện.

Thế nào thì tương ưng? Đó là một phần thành kính được một phần lợi ích, 10 phần thành kính được 10 phần lợi ích. Vậy một triệu phần tâm thành kính thì sao?

Có người hỏi Hòa Thượng: “***Mấy chục năm từ ngày đi làm đạo đến bây giờ, Hòa Thượng có bị chướng ngại không?***” Hòa Thượng nói: “***Không hề có chướng ngại***”.

Ngài nói như vậy là muốn minh chứng cho chúng ta thấy người toàn tâm toàn lực vì chúng sanh lo nghĩ thì tất cả mọi việc làm của họ đều thuận lợi. Chướng ngại là vì ngay trong chúng ta có phiền não mà có phiền não chính là chướng ngại.

“***Tâm của chúng ta chánh thì cảm ứng liền chánh, tâm của chúng ta tà thì cảm ứng liền tà. Nên nhà Phật có câu Nhất Thiết Pháp Từ Tâm Tưởng Sanh hay câu Nhất Thiết Pháp Duy Tâm Sở Hiện*** (tất cả pháp đều từ tâm mà hiện ra),” Hòa Thượng nói.

Ví dụ chỉ cần có tâm mong cầu là làm sao nói cho hay, để người nghe thích thú. Vậy thì Ma sẽ đến giúp. Nếu không nhận ra để mau mau chỉnh sửa ý niệm này thì ngay đó mình đã bị nó dẫn đi mất rồi.

Cần nhớ rằng tất cả phải xuất phát từ tâm chân thành thanh tịnh chứ không phải tâm mong cầu. Cần phân biệt rõ nguyện vọng và vọng tưởng. Nguyện vọng là thứ chúng ta thật làm, dụng công, miệt mài làm để đạt được chúng, còn vọng tưởng là mong muốn mà không có nỗ lực.

Việc thuyết giảng đã được Hòa Thượng dạy là trùng tuyên lại các sách Phật pháp hay chuẩn mực Thánh Hiền. Khi đủ số lượt thực tập thì chẳng những thực hành tốt mà còn làm được “*vì người mà giảng nói*”. Nếu không luyện tập mà cứ mong cầu thì chỉ có Ma giúp chúng ta.

Chớ nên nghĩ đến chuyện “*Vô công hưởng lộc*”! Muốn hưởng lộc phải ra sức trồng dưa được dưa hay trồng đậu được đậu. Việc trồng trọt này phải trải qua năm tháng tãi bồi, chăm sóc thì mới có kết quả.

Cho nên tâm chúng ta bất thiện thì cảm ứng những điều bất thiện, tâm chân thành thanh tịnh thì cảm ứng sự chân thành thanh tịnh. Việc này rõ ràng ở nơi ta, từ nơi tâm chúng ta mà sanh ra. Phật Bồ Tát không can thiệp chỗ này.

Câu giải nghi thứ 3, Hòa Thượng nói về “*Thường, Lạc, Ngã, Tịnh*”: **“*Hiện tại chúng ta chấp trước cái “Ngã” ta là thật, đây là “Ngã” giả chứ không phải là thật. Trong thiền tông gọi là mặt mũi trước khi Cha Mẹ sinh ra thì đó mới là ta.*”**

Cái “*ta*” chân thật ở nơi chính mình thì trường tồn và vĩnh viễn không bao giờ thay đổi, còn “*cái ta*” của thân tứ đại này là giả hợp nên sẽ mất đi, nhưng rồi lại tiếp tục ở một “*cái ta*” khác.

Con người thường chấp trước thân này là “*cái ta*” cho nên Hòa Thượng nói: **“*Làm sao mình nhận chân được chân tánh từ nơi chính ta thì mình sẽ không chấp vào ta giả nữa*”**.

Phật Bồ Tát đã chứng được “*ta*” chân thật nên các Ngài đến đi tự tại, còn mình chấp thân giả dối này là thật nên thấy mình già, bệnh, khổ.

Chúng ta tu hành để đạt chân “*Thường*” không bị vô “*Thường*” chi phối, đạt đến chân “*Lạc*” không bị khổ chi phối và đạt đến chân “*Tịnh*” là không bị nhiễm chi phối. Chúng ta lúc thì “*Tịnh*” lúc thì nhiễm mà nhiễm thì nhiều hơn là “*Tịnh*”.

Sở dĩ Phật Bồ Tát không khổ vì các Ngài đã chứng đủ chân “*Thường*”, chân “*Lạc*”, chân “*Ngã*”, chân “*Tịnh*”. Cho nên, mình phải biết có “*Thường, Lạc, Ngã, Tịnh*” chân thật để hướng đến. Còn những thứ chúng ta đang có đây chỉ là giả.

Đạo lý nhà Phật rất sâu xa, không thể qua giải thích bằng ngôn ngữ mà hiểu được, nhất định phải qua tu tập, đạt được mức thanh tịnh nhất định nào đó thì sẽ hiểu. Giống như uống ly nước vị như thế nào là do sự trải nghiệm của mỗi người.

Nếu không uống nước mà chỉ nghe người khác mô tả thì chưa thật hiểu. Phật pháp là thật học, thật tu thì mới có thật cảm xúc. Đối với chuẩn mực Thánh Hiền cũng vậy. Liệu chúng ta có hiểu tại sao Nhan Hồi không muốn thay đổi niềm vui tự tại khi ăn cơm bằng rá, uống nước bằng phễu?

Muốn hiểu cảnh giới đó mình phải thật làm. Ở trong hoàn cảnh thuận tiện nhất mà không dính mắc và trong hoàn cảnh khó khăn nhất mà thấy bình thường thì đó mới là tự tại, là chân “*Tịnh*”, chân “*Lạc*”, chân “*Thường*”, chân “*Ngã*”.

Cho nên học Phật không phải một sớm một chiều mà có thể cảm nhận sâu sắc được. Phải thật làm, thật tu rồi có thật chứng. Có thật chứng rồi thì cảnh giới nội tâm dần dần rộng mở ra.

Tiếp theo, Hòa Thượng giải thích về “*Hàng Ma*”. “*Ma*” là tập khí phiền não xấu ác của chúng ta: “*tự tư tự lợi*”, ảo danh ảo vọng, thích hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*tham sân si ngạo mạn*”. Chúng còn đáng sợ hơn cả yêu ma quỷ quái.

“*Trên Kinh Lăng Nghiêm nói tâm tà, hạnh tà thì Ma liền được lợi*” – nghĩa là một khi thuận theo tập khí xấu ác thì chính là đang dẫn khởi chúng thêm mạnh mẽ và sẽ chiêu dụ những hoàn cảnh bên ngoài xấu ác sẽ đến với mình.

Khởi tâm bất chánh sẽ chiêu cảm sự bất chánh, làm việc sai trái thì chiêu dụ người sai trái đến với mình. Tâm chánh việc làm chánh vậy thì những tâm tà, những người tà vậy không dám đến với mình. Cho nên Hòa Thượng dạy tất cả đều ở nơi chính mình.

Hòa Thượng nói: “**Mình phải xem lại, mình đang chí đồng đạo hợp với Phật Bồ Tát hay với Ma**”. Nghĩa là xem khởi tâm động niệm hằng ngày của chúng ta là giống Phật Bồ Tát Thánh Hiền hay không. Nếu đang chí đồng đạo hợp với Ma thì Ma liền đến để giúp.

Hòa Thượng nói: “**Khi Ma giúp bạn thì bạn có thể năng ngôn thiện đạo**” nghĩa là lời nói lan lợi, rất hay, người nghe bị chinh phục nhưng sáo rỗng, không có nội hàm. Ngày xưa Không Tử từng ra lệnh xử trảm một người vì “*Năng Ngôn Thiện Đạo*”.

Đây là loại người nguy hiểm, dùng lời nói hay để dẫn dụ mọi người, chỉ biết nói mà không làm. Mỗi chúng ta đây đều có thể rơi vào lỗi này. Chúng ta nói rất hay mà không làm. Nói được, làm được và chỉ nói những gì mình làm và làm tốt những gì mình đã nói.

Chẳng những được Ma giúp để nói năng lưu loát mà còn giúp có thần thông. Việc này nhiều người sơ hở, không chú ý. Thấy thần thông, thấy linh nghiệm mà tin ngay thì sai rồi. Phải xét xem khởi tâm động niệm và hành động của họ có tương ưng với giáo huấn Phật không?

Thần thông, theo Hòa Thượng nói, một vị Ma cấp thấp cũng làm được. Ma dùng thần thông để nhiếp phục chúng sanh. Còn Phật cấm đệ tử không dùng thần thông mà phải bằng sự tu hành nghiêm túc trong giới luật và chuẩn mực để nhiếp phục.

Hòa Thượng nói: “**Họ có một chút thần thông nên có năng lực để mê hoặc người. Người tu hành kết giao với Ma thì không thể thoát được cảm tình, không thoát sinh tử luân hồi. Ma không phải là Thánh nhân, thời gian kết cảm tình với Ma lâu rồi thì sẽ rắc rối.**”

Hòa Thượng nói không nên kết giao với quỷ thần. Hiện tại thế gian này có nhiều người có năng lực mà năng lực đó không phải của họ mà được giúp từ một thế lực siêu hình nào đó. Cho nên, họ nói rất hay, biết được tâm người nhưng bản thân họ vẫn phiền não, khổ đau.

Cho nên năng lực phải từ chính mình, còn nếu nương nhờ vào thế lực siêu hình thì đó là Ma. Phật Bồ Tát không bao giờ dùng năng lực vô hình để giúp ai đó. Có những người giảng pháp như Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền nhưng đời sống là đời sống của Ma thì đó chính là Ma.

Chúng tôi từng đến thăm một người nhưng đời sống của họ xa hoa đến độ không thể chấp nhận được, giường ngủ ba mét, nệm cao ba tấc. Chúng tôi cảm thấy không giống với người tu hành. Hay có người khuyên người ta bố thí, xả bỏ còn chính họ lại vào càng nhiều càng tốt. Nhẽ ra, nói lời Phật thì phải làm theo Phật. Miệng thì nói lời Phật Bồ Tát còn đời sống là đời sống của Ma, khởi tâm động niệm là Ma, vậy thì có đáng sợ không?

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

*Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!
Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!*